

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาลำชาวิชาพลศึกษา
ในสถาบันอุดมศึกษา โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังตัวอย่างประชากร 2 กลุ่มคือ กลุ่มอาจารย์
ที่ปรึกษาจำนวน 210 ชุด ได้รับแบบสอบถามคืนมา 179 ชุด คิดเป็นร้อยละ 85.24 ซึ่ง
ประกอบด้วยอาจารย์ที่ปรึกษาในมหาวิทยาลัย 70 ชุด วิทยาลัยครู 60 ชุด และวิทยาลัย
พลศึกษา 80 ชุด ได้รับแบบสอบถามคืนมาจำนวน 60, 47 และ 72 ชุด ตามลำดับ คิดเป็น
ร้อยละ 85.71, 78.33 และ 90.00 ตามลำดับ กลุ่มนิสิตนักศึกษาจำนวน 540 ชุดได้รับ
แบบสอบถามคืนมา 462 ชุด คิดเป็นร้อยละ 85.56 ซึ่งประกอบด้วยนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย
140 ชุด วิทยาลัยครู 240 ชุด และวิทยาลัยพลศึกษา 160 ชุด ได้รับแบบสอบถามคืนมา
จำนวน 120, 198 และ 144 ชุดตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 85.71, 82.50 และ 90.00
ตามลำดับ

นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยคิดค่า ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ค่า "ที" (t-test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบค่าความแตกต่างเป็น
รายคู่ตามวิธีของ นิวแมน-คูลส์ (Newman-Keuls)

สรุปผลการวิจัย

1. อาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่เป็นชาย มีอายุระหว่าง 31-35 ปี วุฒิการะศึกษาสูงสุด
ปริญญาตรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษามาเป็นเวลาไม่เกิน 3 ปี ทำการสอนในสถานศึกษาไม่เกิน
3 ปี มีงานสอนสัปดาห์ละ 7-12 ชั่วโมง มีงานที่นอกเหนือจากการสอนสัปดาห์ละไม่เกิน 6 ชั่วโมง
และงานอื่นที่นอกเหนือจากการสอนคือ งานด้านวิชาการ

2. นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่เป็นชาย มีอายุระหว่าง 21-22 ปี ศึกษาในสาขาวิชาพลศึกษาหลักสูตร ป.กศ.สูง 2 ปี

3. ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษากับนิสิตนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาสาขาพลศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

3.1 บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านการศึกษาของนิสิตนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษาที่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีบทบาทในด้านการศึกษาของนิสิตนักศึกษาอยู่ในระดับมากได้แก่ ให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรสาขาวิชาพลศึกษาให้คำปรึกษา เมื่อมีปัญหาในด้านการเรียน ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเป็นเจ้าหน้าที่และกรรมการตัดสินกีฬา ให้คำแนะนำและช่วยวางแผนเกี่ยวกับวิธีการศึกษาหาความรู้และให้ความรู้เกี่ยวกับภาระเขียนของสถาบัน เป็นต้น

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับนิสิตนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านการศึกษาของนิสิตนักศึกษาพบว่า แตกต่างกันในระดับความมีนัยสำคัญ .05

3.2 บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านสวัสดิการของ นิสิตนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษาที่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีบทบาทในด้านสวัสดิการของนิสิตนักศึกษาอยู่ในระดับมากได้แก่ ช่วยแนะนำแหล่งหรือสถานที่ทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้บริการต่าง ๆ ของสถาบันเช่น ห้องสมุด หน่วยอนามัย ฯลฯ ให้คำแนะนำและช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพร่างกายและจิตใจและให้คำแนะนำและช่วยแก้ปัญหาทางการเงินในด้านการติดต่อขอทุนการศึกษาจากแหล่งทุนต่าง ๆ

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับนิสิตนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านสวัสดิการของนิสิตนักศึกษา พบว่าไม่แตกต่างกันในระดับความมีนัยสำคัญ .05

3.3 บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษาที่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีบทบาทในด้านการ

พัฒนานิสิตนักศึกษาอยู่ในระดับมากได้แก่ ให้คำแนะนำในเรื่องการแต่งกายให้เหมาะสม ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการฝึกทักษะกีฬาต่าง ๆ อบรมกิริยามารยาทและปลูกฝังคุณธรรม ให้คำแนะนำในเรื่องการมีระเบียบวินัยในตนเองและให้คำแนะนำในเรื่องการปรับปรุงบุคลิกภาพ เป็นต้น

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับนิสิตนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทของ อาจารย์ที่ปรึกษาในด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา พบว่าแตกต่างกันที่ระดับความ มีนัยสำคัญ .05

3.4 บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านวิชาชีพพลศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา และนิสิตนักศึกษาที่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีบทบาทในด้านวิชาชีพพลศึกษาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ให้ความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่ถูกต้องของวิชาชีพพลศึกษา ปลูกฝังให้มีความภาคภูมิใจในวิชาชีพพลศึกษา ส่งเสริมคุณสมบัติที่ดีในการประกอบอาชีพพลศึกษาแก่นิสิตนักศึกษา ให้คำแนะนำเกี่ยวกับความก้าวหน้าของอาชีพพลศึกษา และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไป เป็นต้น

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษา เกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ในด้านวิชาชีพพลศึกษา พบว่าไม่แตกต่างกันที่ระดับความ มีนัยสำคัญ .05

4. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษา ในมหาวิทยาลัย วิทยาลัยครู และวิทยาลัยพลศึกษา เกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาลำชา วิชาชีพพลศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา พบว่าไม่แตกต่างกันที่ระดับความ มีนัยสำคัญ .05

5. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาใน มหาวิทยาลัย วิทยาลัยครู และวิทยาลัยพลศึกษา เกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาลำชา วิชาชีพพลศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา พบว่านิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยกับนักศึกษาในวิทยาลัยพลศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกันที่ระดับความ มีนัยสำคัญ .05 ด้านสวัสดิการของนิสิตนักศึกษา ด้าน การพัฒนานิสิตนักศึกษาและด้านวิชาชีพพลศึกษา

6. บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ อาจารย์ที่ปรึกษาควรพบนิสิตนักศึกษาในความรับผิดชอบเป็นกลุ่ม เดือนละ 1 ครั้ง จำนวนนิสิตนักศึกษาในความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาควรอยู่ในระหว่าง

11-15 คน นิสิตนักศึกษาควรจะมีอาจารย์ที่ปรึกษาเพียงคนเดียว ซึ่งรับผิดชอบตลอดการเป็น นิสิตนักศึกษาในสถานศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาพบนิสิตนักศึกษา เป็นกลุ่มควรรู้ใช้เวลาไม่เกิน 1 ชั่วโมง และเป็นรายบุคคลไม่เกิน 30 นาที เมื่อนิสิตนักศึกษาต้องการจะได้รับคำปรึกษา ควรนัดหมาย อาจารย์ที่ปรึกษาและเข้าพบตามเวลานัดหมาย โดยอาจารย์ที่ปรึกษาจัดเวลาและติดต่อไว้หน้าห้อง หรือโต๊ะทำงาน อาจารย์ที่ปรึกษาควรประสานงานระหว่างนิสิตศึกษากับอาจารย์ผู้สอนอื่น ๆ เมื่อเกิดปัญหาทางวิชาการ และเอาใจใส่ดูแลนิสิตนักศึกษาในความรับผิดชอบ การจัดหา อาจารย์ที่ปรึกษาควรให้อาจารย์สมัครตามความสมัครใจ

นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาควรพบนิสิตนักศึกษา ในความรับผิดชอบเป็นกลุ่มสัปดาห์ละ 1 ครั้ง จำนวนนิสิตนักศึกษาในความรับผิดชอบของอาจารย์ ที่ปรึกษาควรอยู่ในระหว่าง 26-30 คน นิสิตนักศึกษาควรจะมีอาจารย์ที่ปรึกษาเพียงคนเดียว ซึ่งรับผิดชอบตลอดการ เป็นนิสิตนักศึกษาในสถานศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาพบนิสิตนักศึกษา เป็นกลุ่ม ควรรู้ใช้เวลาไม่เกิน 1 ชั่วโมง และเป็นรายบุคคลไม่เกิน 30 นาที เมื่อนิสิตนักศึกษาต้องการ จะได้รับคำปรึกษา ควรจะนัดหมายอาจารย์ที่ปรึกษาและเข้าพบตามเวลานัดหมายโดยจัดให้ เข้าพบได้ตลอดเวลา อาจารย์ที่ปรึกษาควรประสานงานระหว่างนิสิตศึกษากับอาจารย์ผู้สอน อื่น ๆ เมื่อเกิดปัญหาทางวิชาการและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับนิสิตนักศึกษา ควรจัดหาอาจารย์ ที่ปรึกษาด้วยวิธีการคัดเลือกโดยคณะกรรมการในสถาบัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านการศึกษาของนิสิตนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา และนิสิตนักศึกษา มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีบทบาทมากในการให้ ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรสาขาวิชาพลศึกษา ให้คำปรึกษา เมื่อมีปัญหาในด้านการเรียน ให้คำ แนะนำเกี่ยวกับการเป็น เจ้าหน้าที่และกรรมการตัดสินกีฬา ให้คำแนะนำและช่วยวางแผนเกี่ยวกับ วิธีการศึกษาหาความรู้ ให้ความรู้เกี่ยวกับการลงทะเบียนของสถาบัน การที่นิสิตนักศึกษาจะ สามารถเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและดำเนินงานที่รับผิดชอบของตนเองอย่างถูกต้องตามกฎ ระเบียบของสถาบันนั้น อาจารย์ที่ปรึกษา เป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญมากเกี่ยวกับเรื่องนี้ เพราะ

ภารกิจที่สำคัญประการหนึ่งของอาจารย์ที่ปรึกษา คือส่งเสริมการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาดังกล่าวล้วนมีส่วนเกี่ยวข้องและมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษา นิสิตนักศึกษาควรจะมีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร เพราะหลักสูตรเปรียบเสมือนแม่บทหรือหัวใจในการจัดการศึกษา ประการสำคัญหลักสูตรนั้นมีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพความต้องการของบุคคลและสภาพของสังคม¹ ดังที่ ลูจรีต เพียร์ชอป กล่าวไว้ว่า "บุคคลทุกฝ่าย เช่น ผู้ปกครอง ประชาชน นักวิชาการ แม่แต่นักเรียนควรที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร และมีส่วนรับรู้ หลักสูตรไม่ใช่เป็นของนักการศึกษาแต่เพียงฝ่ายเดียว"² ปัญหาในด้านการเรียน นิสิตนักศึกษาอาจจะมีปัญหาในด้านการเรียนที่แตกต่างกันออกไป จากการวิจัยของ รัชต์ธานี ชัชวาลย์ปรีชา พบว่า นิสิตนักศึกษาประสบปัญหาขาดการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ไม่ได้ได้รับความสะดวกในการใช้อุปกรณ์สถานที่ และเครื่องอำนวยความสะดวก ขาดแหล่งค้นคว้า³ อาจารย์ที่ปรึกษาจึงควรจะมีบทบาทในการช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่นิสิตนักศึกษา ดังที่ โปยม วรธรณศิริ กล่าวไว้

¹ ลูจรีต เพียร์ชอป, หลักสูตร ลักษณะ แนวโน้ม และการพัฒนาหลักสูตร (กรุงเทพมหานคร : ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครูคำสัตว์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524), หน้า 2.

² วิชัย ราษฎร์ศิริ, หลักสูตรและแบบเรียนประถมศึกษา (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2522), หน้า 19.

³ รัชต์ธานี ชัชวาลย์ปรีชา, "การสำรวจปัญหาการเรียนของนิสิตระดับปริญญาตรี วิชาเอกพลศึกษาระดับมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524), (บทคัดย่อ).

นักศึกษาต้องการคำปรึกษาหารือ หรือการชี้ทางที่ถูกต้อง โดยเฉพาะจากครู อาจารย์และ
ผู้ใหญ่ที่เขาให้ความเคารพนับถือ¹

ส่วนนิสิตนักศึกษาที่มีความคิดเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาควรจะมีบทบาทน้อยในการให้
คำแนะนำเกี่ยวกับการลาป่วยหรือลาพักการเรียน อาจจะเป็นเพราะว่านิสิตนักศึกษาประสบ
ปัญหาในด้านนี้น้อย เกี่ยวกับเรื่องนี้อาจารย์ที่ปรึกษาควรจะให้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญและให้นิสิต
นักศึกษาที่มีความเข้าใจ เพราะถ้าหากนิสิตนักศึกษาที่มีความจำเป็นต้องลาพักหรือลาป่วยแล้ว
ถ้ามีการปฏิบัติที่ผิดหรือฝ่าฝืนกฎระเบียบของสถาบัน ย่อมเกิดผลเสียต่อนิสิตนักศึกษาในด้าน
การเรียน บางครั้งอาจจะทำให้เสียสิทธิ์ในการสอบไล่ และในบางกรณีอาจจะทำให้หมด
สภาพการเป็นนิสิตนักศึกษาอีกด้วย

2. บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านสวัสดิการของนิสิตนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา
และนิสิตนักศึกษาที่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีบทบาทมากในการช่วย
แนะนำแหล่งหรือสถานที่ทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้บริการต่าง ๆ
ของสถาบัน เช่น ห้องสมุด หน่วยอนามัย ฯลฯ ให้คำแนะนำและช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับ
สุขภาพทางกายและจิตใจ ให้คำแนะนำและช่วยแก้ปัญหาทางการเงินในด้านการติดต่อขอทุน
การศึกษาจากแหล่งต่าง ๆ แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษาที่มีความคิดเห็น
ว่าการแนะนำเกี่ยวกับแหล่งหรือสถานที่ทำงานเป็นสิ่งสำคัญ และควรส่งเสริมให้มีการปฏิบัติมาก
เพราะนิสิตนักศึกษาควรจะได้เตรียมตนและมีความรู้แหล่งหรือสถานที่ทำงานก่อนที่จะสำเร็จไป
ประกอบอาชีพ เนื่องจากสภาพการณ์ในปัจจุบันการหางานมีความยากลำบากมาก ปัญหาการ
ว่างงานของผู้สำเร็จการศึกษาก็มีมากขึ้น ส่วนการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้บริการต่าง ๆ
ของสถาบัน ก็เป็นสิ่งสำคัญ เพราะนิสิตนักศึกษาโดยเฉพาะนิสิตนักศึกษาใหม่ที่เพิ่งจะเข้า

¹ โพบม วรรณศิริ, "พลังนิสิตนักศึกษาในประเทศไทย", วารสารคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ 8 (ตุลาคม-พฤศจิกายน, 2516) : 12.

มาศึกษาในสถาบันต้องการจะทราบเกี่ยวกับ ประเภทของการบริการที่มีอยู่ในสถาบัน แหล่งที่ตั้งของหน่วยบริการ ตลอดจนการใช้และการปฏิบัติที่ถูกต้องเกี่ยวกับบริการนั้น ๆ อาจารย์ที่ปรึกษาควรจะให้คำแนะนำเกี่ยวกับรายละเอียดของสิ่งเหล่านี้ ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อนิสิตนักศึกษา ในการใช้สิทธิ์ด้านสวัสดิการที่ทางสถาบันจัดไว้สำหรับบริการแก่นิสิตนักศึกษา

นอกจากนี้อาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีบทบาทน้อย ในการให้คำแนะนำและช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย ให้คำแนะนำและช่วยติดต่อกับงานสอนกีฬา เพื่อเป็นรายได้พิเศษ เช่น วាយน้ำ เทนนิส ฯลฯ อาจจะเป็นเพราะว่านิสิตนักศึกษาประสบปัญหาเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยน้อย เนื่องจากนิสิตนักศึกษา ที่อยู่ห่างไกลจากสถาบันอาจจะพักอยู่กับบ้านญาติหรือหาห้องพักที่อยู่ใกล้สถาบัน และในสถาบัน บางแห่งก็มีห้องพักสำหรับบริการนิสิตนักศึกษาอยู่แล้ว ส่วนงานพิเศษเพื่อหารายได้นั้นในแต่ละสถาบันจะมีฝ่ายแนะแนวหรือฝ่ายกิจกรรมนิสิตนักศึกษารับผิดชอบในเรื่องเหล่านี้โดยตรงอยู่แล้ว

3. บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา และนิสิตนักศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีบทบาทมากในการให้คำแนะนำในเรื่องการแต่งกายให้เหมาะสม ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการฝึกทักษะกีฬา อบรม ศึกษามารยาทและปลูกฝังคุณธรรม ให้คำแนะนำในเรื่องการมีระเบียบวินัยในตนเอง บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาดังกล่าวนั้นนับว่ามีความสำคัญต่อนิสิตนักศึกษาเป็นอย่างยิ่ง เพราะ บุคลากรทางพลศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูพลศึกษา ซึ่งจะต่อนำทักษะที่ฝึกฝนไปสอนนักเรียน ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียน สอนให้นักเรียนเป็นพลเมืองดี ครูพลศึกษาจึงต้อง เป็นผู้ที่มีความรู้ด้านวิชาการทางพลศึกษา มีความสามารถในการสอน มีบุคลิกลักษณะที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรมมีความประพฤติดี และมีความเป็นพลเมืองดี¹ บูชเชอร์ (Bucher)

¹ ล้าออง พ่วงบุตร, "ความสำคัญของครูพลศึกษาต่อวิชาชีพ" วารสารสู่ศึกษา พลศึกษา และสหนาการ 8 (มกราคม 2525) : 157-158.

กล่าวว่า "ครูพลศึกษาต้องเป็นผู้ที่มีส่วนต่าง ๆ ของร่างกายเคลื่อนไหวได้ดี มีทักษะการเคลื่อนไหวและมีความมั่นคงทางอารมณ์เป็นอย่างดี"¹ และ ผาณิต บิลมาส์ กล่าวว่า "ครูพลศึกษาต้องหมั่นฝึกและปรับปรุงความสามารถทางทักษะอยู่เสมอ และนำความคิดใหม่ ๆ มาช่วยปรับปรุงการเรียนการสอนกิจกรรมพลศึกษา"² คุณสมบัติของครูพลศึกษาดังกล่าวอาจารย์ที่ปรึกษาควรที่จะมีการปฏิบัติและส่งเสริมให้เกิดขึ้นกับนิสิตนักศึกษา การแนะนำในเรื่องการแต่งกายให้เหมาะสม ดังที่ บาเลย์ (Baley) และ ฟิลด์ (Field) กล่าวว่า "นักพลศึกษาต้องมีบุคลิกลักษณะที่ดี ควรจะรักษาความสมบูรณ์ของร่างกาย แต่งกายสะอาดเรียบร้อยและเหมาะสมกับสถานการณ์และกาลเทศะ รักษาความสะอาดจะต้องทำให้เห็นว่าตนเองมีส่วนสนับสนุนสร้างภาพพจน์ที่ดี ไม่เพียงแต่เพื่อตนเองเท่านั้น หากยังรวมทั้งกลุ่มอาชีพซึ่งตนเป็นส่วนมาชิกอยู่ด้วย"³ ในเรื่องการอบรมกิริยามารยาทและปลูกฝังคุณธรรม การศึกษาในระดับอุดมศึกษา หลักสูตรมิได้เน้นในเรื่องศีลธรรมจรรยาเท่าใดนัก แต่จะเน้นถึงการฝึกอบรมทางวิชาการและวิชาชีพมากกว่า⁴ อาจารย์ที่ปรึกษาในฐานะที่รับผิดชอบนิสิตนักศึกษาควรจะมีบทบาทในด้าน การอบรมและสร้างค่านิยมเกี่ยวกับกิริยามารยาทและคุณธรรมแก่นิสิตนักศึกษา

¹ Charles A. Bucher, Foundation of Physical Education, 5th ed. (St. Louis : The C.V. Mosby Co., 1968), pp. 592-597.

² ผาณิต บิลมาส์, "คุณลักษณะของครูพลศึกษาที่พึงปรารถนาสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522), หน้า 266.

³ James A. Baley and David Field, Physical Education and the Physical Educator, 2d ed. (Boston : Allyn and Bacon, Inc., 1976), p.37.

⁴ สุวิทย์ ยอดมณี, "บทบาทของมหาวิทยาลัยในการคิดสร้างสรรคสังคมน," (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักนายกรัฐมนตร, ม.ป.ป.), หน้า 8.

ส่วนการที่อาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า อาจารย์ที่ปรึกษาควรจะมีบทบาทน้อยในการแนะนำเกี่ยวกับการคบเพื่อน อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษามีความคิดเห็นว่าการคบเพื่อนควรเป็นเรื่องของสิทธิส่วนบุคคล นิสิตนักศึกษาแต่ละคนควรจะมีอิสระเสรีในเรื่องนี้ การคบเพื่อนนั้นนับว่ามีความสำคัญต่อชีวิตมาก ฌรงค์ศักดิ์ ตะละภูฏ กล่าวว่ "การคบเพื่อนก็เช่นเดียวกัน ใครที่พลาดไม่มีเพื่อนนักเรียนตั้งแต่ชั้นประถมหรือมัธยมหรือมหาวิทยาลัย ก็ดูจะพลาดเพื่อนสนิทไปแล้วจริง ๆ ดังนั้นการส่งเสริมการมีเพื่อนไม่ว่าจะเป็นเพื่อนร่วมชั้น เพื่อนบ้าน เพื่อนที่ทำงาน นับว่าเป็นสิ่งสำคัญต่อการดำรงชีวิตอย่างมากทีเดียว เพื่อนจะเป็นทั้งผู้คอยปลอบ ผู้คอยเป็นกระฉกสะท้อนปัญหาในครอบครัวของเขาและอื่น ๆ ให้คนที่คบด้วยมองเห็นและสามารถนำพาประยุกต์กับตัวเองได้"¹ อาจารย์ที่ปรึกษาควรจะถือว่าการให้คำแนะนำนั้นเป็นการช่วยเหลือและส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษามีกลุ่มเพื่อนที่ดี รู้จักการเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสม

4. บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านวิชาชีพพลศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า อาจารย์ที่ปรึกษาควรจะมีบทบาทมากในการให้ความรู้ ความเข้าใจและทัศนคติที่ถูกต้องของวิชาชีพพลศึกษา ปลูกฝังให้มีความภาคภูมิใจในวิชาชีพพลศึกษา ส่งเสริมคุณสมบัตินี้ดีในการประกอบอาชีพพลศึกษาแก่นิสิตนักศึกษาให้คำแนะนำเกี่ยวกับความก้าวหน้าของอาชีพพลศึกษา ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไปเป็นต้น แสดงว่าอาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษาที่มีความคิดเห็นตรงกันว่าบุคลากรทางพลศึกษา ควรที่จะมีความรู้ ความเข้าใจ มีทัศนคติที่ดี รักความก้าวหน้า ตลอดจนมีความภาคภูมิใจในวิชาชีพของตนเอง ดังที่ มิลเลอร์ (Miller) และแมสเสย์ (Massay) กล่าวว่า "ครูพลศึกษาจะต้องมีประสบการณ์เพียงพอ มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีมาตรฐานทางศีลธรรมสูง มีสุขภาพทางกายและจิตดี และครูพลศึกษาจะต้องเป็นตัวอย่งที่ดีแก่นักเรียน มีความเข้าใจความแตกต่าง

¹ ฌรงค์ศักดิ์ ตะละภูฏ, "การพัฒนาการของชีวิตในช่วงวัยต่าง ๆ " ในจิตวิทยาพื้นฐานเพื่อการแนะแนว, กรมวิชาการ (กรุงเทพมหานคร : เข็นทรัลเอ็กซ์เพรสศึกษาการพิมพ์, ม.ป.ป.), หน้า 38.

ระหว่างบุคคล"¹ และ อนันต์ เอียวเจริญ กล่าวถึงครูพลศึกษาว่า "ครูพลศึกษาจะต้องมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ เป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียนได้"² ดังนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาสมควรเห็นความสำคัญและส่งเสริมการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทด้านนี้ให้มากขึ้น ซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษาควรจะเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับสาขาวิชาชีพพลศึกษา มีค่านิยม มีทัศนคติที่ดีและมีความศรัทธาต่อวิชาชีพ เนื่องจากภาระให้คำปรึกษาด้านวิชาชีพคือ การช่วยเหลือบุคคลให้ได้พัฒนาความเข้าใจตนเอง เข้าใจโลกของงาน ทำให้บุคคลสามารถแก้ปัญหาด้านอาชีพ ตัดสินใจและดำเนินงานตามโครงการประกอบอาชีพที่วางไว้จนประสบความสำเร็จกว่าหน้า³ ดังที่ ซูเปอร์ (Super) กล่าวว่า "ผู้ให้คำปรึกษาต้องมีความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือกลวิธี และความรู้ในด้าน การแนะแนวอาชีพ"⁴

5. เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับนิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา พบว่าแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ในด้านการศึกษาของนิสิตนักศึกษาและด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นแล้วพบว่า อาจารย์ที่ปรึกษามีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นมากกว่านิสิตนักศึกษา

¹Arthur G. Miller and Dorothy M. Massay, A Dynamic Concept of Physical Education for Secondary School (London : Prentice-Hall, 1963), pp.11-12.

²อนันต์ เอียวเจริญ, "ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครู และครูพลศึกษาเกี่ยวกับครูพลศึกษา," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524), หน้า 61.

³รัชรี ทรัพย์มี, การแนะแนวอาชีพ (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523), หน้า 89.

⁴D.E. Super, The Psychology of Careers, (New York : Harper and Row, 1957), p. 192.

ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีความรับผิดชอบและถือเป็นบทบาทที่มีการปฏิบัติในการทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่แล้ว และในสภาพความเป็นจริงแล้ว เมื่อนิสิตนักศึกษามีปัญหาในด้านวิชาการหรือปัญหาเกี่ยวกับการเรียน ส่วนใหญ่มักจะไปขอคำปรึกษาจากนิสิตรุ่นพี่หรือเพื่อนนิสิตรุ่นเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ลูจริต เพียรชอบ และ วรศักดิ์ เพียรชอบ เกี่ยวกับสภาพการให้คำปรึกษานิสิต ว่าเมื่อนิสิตนักศึกษามีปัญหาทางด้านวิชาการ หรือมีปัญหาส่วนตัว หรือแม้แต่ในการเลือกวิชาเรียน นิสิตก็มักจะไปปรึกษานิสิตรุ่นพี่หรือเพื่อนรุ่นเดียวกัน¹ และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ลูพัตรา เพชรมณี เกี่ยวกับความคาดหวังของนิสิตที่มีต่ออาจารย์ที่ปรึกษาว่า เมื่อนิสิตมีปัญหาทั้งการเรียนและส่วนตัว เขาจะปรึกษากับเพื่อนเป็นอันดับแรก และไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นอันดับสุดท้าย² ส่วนในด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา นิสิตนักศึกษาอาจมีความเชื่อว่า ตนเองมีความรับผิดชอบ และมีการปฏิบัติเป็นปกติอยู่แล้ว เช่น ในเรื่องคุณธรรมดังที่ จาคอบ (Jacob) กล่าวว่า "นักศึกษาเกือบทั้งหมด จะยึดถือคุณธรรมที่เป็นแบบมาตรฐานของสังคม พวกเขานับถือความจริงใจ ความซื่อสัตย์ ความรักดี ในฐานะที่เป็นมาตรฐานความประพฤติของคนดีทั่วไป"³

6. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาในมหาวิทยาลัย วิทยาลัยครู และวิทยาลัยพลศึกษา เกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาใน

¹ ลูจริต เพียรชอบ, วรศักดิ์ เพียรชอบ, "รายงานการวิจัยสภาพการให้คำปรึกษานิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย," หน้า 556.

² ลูพัตรา เพชรมณี, "ความคาดหวังของนิสิตที่มีต่ออาจารย์ที่ปรึกษา" ใน ผลงานวิจัยทางการศึกษา, หน้า 412.

³ Philip E. Jacob, Changing Values in College (New York : Harper and Brothers Publisher, 1957), p. 2.

ด้านการศึกษาของนิสิตนักศึกษา ด้านสวัสดิการของนิสิตนักศึกษา ด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา และด้านวิชาชีพพลศึกษา พบว่าไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 แสดงว่าอาจารย์ที่ปรึกษาสาขาวิชาพลศึกษาในสถาบันอุดมศึกษามีความคิดเห็นและมีความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านต่าง ๆ ตรงกัน เนื่องจากอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญ และมีส่วนร่วมในการสร้างบุคลากรทางพลศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายและปรัชญาของสถาบัน บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาแต่ละด้านย่อมมีส่วนส่งเสริมและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนิสิตนักศึกษาให้เป็นไปตามอุดมคติของบุคลากรทางพลศึกษาที่พึงประสงค์ ไม่ว่าจะเป็นการอบรมฝึกฝน เพิ่มพูนความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์ในหลักสูตรและนอกหลักสูตร ฉะนั้นหากอาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษามีความปรารถนาอันแรงกล้า มีอุดมการณ์ของตนเองและมีความรับผิดชอบ ที่จะส่งเสริมสนับสนุนนิสิตนักศึกษาให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพโดยทัดเทียมกัน นอกจากจะทำให้การพลศึกษาเจริญก้าวหน้าแล้ว ยังเป็นการสร้างภาพพจน์รวมที่ดีแก่สถาบันวิชาชีพพลศึกษาให้เป็นที่ประจักษ์แก่สังคมอีกด้วย

7. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย วิทยาลัยครู และวิทยาลัยพลศึกษา เกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านการศึกษาของนิสิตนักศึกษา ด้านสวัสดิการของนิสิตนักศึกษา ด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษาและด้านวิชาชีพพลศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยกับนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ในด้านสวัสดิการของนิสิตนักศึกษา ด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา และด้านวิชาชีพพลศึกษา เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นแล้ว พบว่าค่าเฉลี่ยของนักศึกษาในวิทยาลัยพลศึกษามีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นมากกว่านิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่านักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษามีความคิดเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาควรจะมีการปฏิบัติเกี่ยวกับบทบาทในด้านสวัสดิการของนิสิตนักศึกษา ด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา และด้านวิชาชีพพลศึกษาอย่างจริงจัง และยังมีความต้องการที่จะได้รับคำแนะนำ คำปรึกษาที่ดีจากอาจารย์ที่ปรึกษามากกว่านิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ซึ่งสาเหตุอาจจะเป็นเนื่องจากนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาโดยเฉลี่ยแล้วมีอายุน้อยกว่านิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย หลักสูตรการศึกษาของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษามีเพียงสองปี เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว นักศึกษาสามารถไปประกอบอาชีพหรือเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ซึ่งทำให้นักศึกษาจะต้องเลือก

หรือตัดสินใจทางใดทางหนึ่งด้วยตนเอง อาจารย์ที่ปรึกษาสมควรให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา ตลอดจนแนวทางที่ดี เพื่อให้นักศึกษามีความเชื่อมั่นในการเลือกและตัดสินใจดำเนินชีวิตตาม แนวทางที่ดีด้วยตนเองได้

8. บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในด้านการดำเนินงานให้คำปรึกษา ส่วนใหญ่ อาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษา มีความคิดเห็นว่า นิสิตนักศึกษาควรจะมีอาจารย์ที่ ปรึกษาเพียงคนเดียว และควรให้อาจารย์ที่ปรึกษารับผิดชอบตลอดการเป็นนิสิตนักศึกษา ซึ่งเป็นสิ่งที่ดี เพราะการที่นิสิตนักศึกษามีอาจารย์ที่ปรึกษาเพียงคนเดียว เมื่อมีปัญหาก็สามารถ ขอคำปรึกษาได้ทันที ส่วนอาจารย์ที่ปรึกษาก็สามารถให้คำปรึกษาได้เต็มที่ และรับผิดชอบนิสิต นักศึกษาได้สะดวก อีกประการหนึ่งการรับผิดชอบนิสิตนักศึกษาตลอดการเป็นนิสิตนักศึกษานั้น ก็เป็นผลดีสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษา เพราะอาจารย์ที่ปรึกษาจะมีความใกล้ชิดสนิทสนม เป็นกันเอง กับนิสิตนักศึกษา รู้และเข้าใจในลักษณะนิสัย พฤติกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวนิสิตนักศึกษาเป็นอย่างดี เมื่อเกิดปัญหาก็สามารถช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาได้สะดวก

สำหรับการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษานั้น ทั้งอาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษา มีความคิด เห็นว่าควรจะนัดหมายอาจารย์ที่ปรึกษาและเข้าพบตามเวลานัดหมาย แสดงว่าทุก ๆ ฝ่ายได้ให้ ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดระบบการให้คำปรึกษา ทำให้สะดวกต่อบุคคลทั้งสองฝ่าย เนื่องจาก ในบางครั้งอาจารย์ที่ปรึกษาอาจจะมีกิจธุระไม่สามารถอยู่ให้คำปรึกษาได้ การนัดหมายย่อมทำให้ เกิดความแน่นอนในการพบกัน แต่มีข้อสังเกตว่าการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา บางกรณีเป็นเรื่อง สำคัญ บางกรณีเป็นเรื่องไม่สำคัญ บางกรณีต้องใช้เวลามากบางกรณีก็ใช้เวลาสั้น อาจารย์ ที่ปรึกษาควรทำความเข้าใจเบื้องต้นกับนิสิตนักศึกษาให้เข้าใจเสียก่อนว่าควรดำเนินการอย่างไร ในเรื่องนี้

ข้อเสนอแนะ

1. เพื่อเป็นประโยชน์ในด้านการศึกษาของนิสิตนักศึกษา เกี่ยวกับการให้คำปรึกษา ด้านหลักสูตรสาขาวิชาพลศึกษา ปัญหาในการเรียน สถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตบุคลากร

ทางพลศึกษา ควรส่งเสริมสนับสนุนให้แรงจูงใจและรางวัล แก่อาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อเป็น
ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไปอีก

วิธีการศึกษาหาความรู้ ให้ความรู้เกี่ยวกับการลงทะเบียนขอส่งสถาบันเป็นต้น และควรมีการ
ปฏิบัติมากขึ้น เพราะจะช่วยเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้แก่นิสิตนักศึกษายิ่งขึ้น

2. เพื่อให้ นิสิตนักศึกษา มีการปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้มีบุคลิกภาพที่ดี อาจารย์
ที่ปรึกษาควรจะแนะนำนิสิตนักศึกษาในเรื่องการแต่งกายให้สะอาดเรียบร้อยและถูกกาลเทศะ
ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการฝึกทักษะกีฬาต่าง ๆ อบรมกีฬามารยาทและปลูกฝังคุณธรรม ให้คำ
แนะนำเกี่ยวกับการมีระเบียบวินัยในตนเอง เป็นต้น ซึ่งเป็นการสร้างและปลูกฝังคุณลักษณะ
ที่ดีของบุคลากรทางพลศึกษา ให้กลายเป็นนิสัยที่ดีงามจนฝังลึกอยู่ในจิตใจตั้งแต่ยังเป็นนิสิต
นักศึกษา

3. เพื่อเป็นการจรรโลงสถาบันวิชาชีพลศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาควรจะให้ความรู้
ความเข้าใจ มีทัศนคติที่ดี และปลูกฝังให้นิสิตนักศึกษามีความภาคภูมิใจในวิชาชีพลศึกษา
ส่งเสริมคุณสมบัติที่ดีในการประกอบอาชีพ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับความก้าวหน้าของวิชาชีพล
ศึกษา

4. เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อาจารย์ที่
ปรึกษาควรมีการติดต่อร่วมมือและประสานงานกับอาจารย์ผู้สอนอื่น ๆ เมื่อนิสิตนักศึกษามี
ปัญหาในด้านการเรียน ซึ่งทำให้ทราบถึงปัญหาและสามารถร่วมมือกันให้ความช่วยเหลือหรือ
แก้ปัญหาของนิสิตนักศึกษา

ข้อเสนอในการวิจัยต่อไป

1. ควรวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาใน
มหาวิทยาลัย วิทยาลัยครู และวิทยาลัยพลศึกษา

2. ควรวิจัยเกี่ยวกับบทบาทที่ควรจะเป็นและที่เป็นจริงของอาจารย์ที่ปรึกษาใน
สถาบันอุดมศึกษา